

Bilag I**HØJESTERET**

Christiansborg

*København, den 17. oktober 1952.**Til justitsministeriet.*

Ved lov nr. 526 af 19. december 1949 blev der midlertidigt oprettet to højesteretsdommerstillinger, der skulle nedlægges ved første og anden ledighed i stillinger som højesteretsdommer, der indtrådte efter 1. juni 1951, og ved lov nr. 237 af 29. maj 1951 blev dette tidspunkt udskudt til 1. januar 1953. Herved i forbindelse med en bestemmelse i loven af 1949 om, at der i afgørelsen af skriftligt behandlede borgerlige sager kun behøver at deltage 5 — ikke som hidtil 7 — dommere, blev det muliggjort, at Højesteret samtidig med, at retten på sædvanlig måde arbejder i den mundtlige afdeling med mindst 9 dommere, kan afgøre et betydeligt antal borgerlige sager ved skriftlig behandling.

Denne ordning, der blev gennemført efter forslag fra Højesteret, var foranlediget af, at der var indtrådt en overordentlig stærk stigning i antallet af indkommende højesteretssager, således at Højesteret var ude af stand til under de hidtidige arbejdsformer at få det retten påhvilende arbejde fra hånden. Når forøgelsen af antallet af højesteretsdommere blev gjort midlertidig, skyldtes det dels, at en varig ordning, hvorefter en meget væsentlig del af de borgerlige højesteretssager afgøres efter skriftlig behandling, må anses for uforenelig med det almindelig anerkendte og i grundloven fastslåede princip om offentlig retspleje, dels at der i 1949 ikke ganske kunne bortses fra muligheden af, at antallet af årligt indkommende højesteretssager igen ville dale, navnlig når behandlingen af de ved retsopgøret efter Danmarks befrielse foranledigede sager var blevet tilendebragt.

I den siden ordningens gennemførelse forløbne tid af henimod 3 år har det imidlertid, som det fremgår af vedlagte oversigt, vist sig, at der vel har været nogen svingning i antallet af indkomne borgerlige sager, men at der stadig foreligger en stor forøgelse af sagsantallet sammenlignet med tiden før og under besættelsen, og det samme gælder, efter de foreliggende oplysninger, antallet af de borgerlige landsretssager i første instans, altså de sager fra hvilke de borgerlige højesteretssager i alt væsentligt udgår. Der synes herefter ikke at være noget grundlag for at forvente, at der indenfor en overskuelig fremtid vil indtræde en så væsentlig formindskelse af den Højesteret påhvilende arbejdsbyrde, at retten vil kunne magte sit arbejde under den indtil 1950 gældende arbejdsform. Da derhos en væsentlig forlængelse af den nugældende midlertidige ordning, der kun har været forsvarelig som en nødhjælp, må anses for uheldig og derfor må frarådes, formener Højesteret, at tiden nu er inde til, at der ved ændringer i retsplejeloven indføres sådanne forandringer i Højesterets organisation og arbejds måde, at retten påny bliver i stand til ligesom tidligere at gennemføre mundtlig behandling af den alt overvejende del af de borgerlige højesteretssager.

Ved de drøftelser, der har fundet sted indenfor retten, har det spørgsmål været rejst, om man ikke burde foreslå indført en lignende ordning som den i Norge gældende,